

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/44/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6724201941
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2024:6724201941.1

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. C. XX, XXX XX D., t.č. A. XXX, XXX XX E. F., dieťa rodičov, matka: G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. C. XX, XXX XX D., t.č. H. E., E. XXX/XX, XXX XX H. E., otec: G. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F., t.č. A. XXX, XXX XX E. F., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- Návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia sa z a m i e t a.
- Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka mal. dieťaťa (ďalej len navrhovateľka) podala na Okresný súd Zvolen návrh na rýchle konanie o zverenie dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, ktorým žiadala aby súd jej zveril späť mal. A. do jej starostlivosti do siedmych dní a zaviazal otca platením výživného v sume 150 eur. Návrh odôvodnila tým, že na základe ústnej dohody sa dohodli, že mal. A. bude dočasne u otca, kým si ona nezabezpečí vhodné podmienky na bývanie pre svoje dieťa. Má prenajatý rodinný dom s veľkou záhradou v Zvolenskej Slatine, je zamestnaná, partner I. J. je zamestnaný, preto chce rýchle konanie o zverenie jej dieťaťa späť do starostlivosti do siedmych dní. Ďalej uviedla, že mal. A. pred otcom má strach oslovovať ju mama, je obmedzená byť v kontakte, otec keď jej volal bol pod vplyvom alkoholu, kde má primitívne otázky o minulom čase keď spolu bývali. Navrhovateľka k návrhu nedoložila žiadne dôkazy.

2. Okresný súd Zvolen z dôvodu miestnej príslušnosti spis postúpil tunajšiemu súdu. Fyzický bol spis doručený Okresnému súdu Stará Ľubovňa dňa 03.05.2024.

3. Lustráciou v súdnych spisoch súd zistil, že vo veci ma. A. bolo tunajším súdom pod sp. zn. 2Pc/13/2000 vedené konanie o určenie otcovstva. Rozsudkom č.k. 2Pc/13/2020-246 zo dňa 16.05.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.06.2023 prvým výrokom súd určil, že G. C. je otcom mal. A., druhým výrokom bola schválená rodičovská dohoda na základe ktorej bola 1./ mal. A. zverená do osobnej starostlivosti otca, 2./ matka bola zaviazaná platením výživného v sume 50 eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku, 3./ dlžné výživné za obdobie od 24.06.2020 do 16.05.2023 v sume 1750 eur bolo povolené splácať otcovi v pravidelných mesačných splátkach po 50 eur, 4./ styk matky s dieťaťom sa neupravil, tretím výrokom bolo konanie v prevyšujúcej časti zastavené. Štvrtým a piatym výrokom bolo rozhodnuté o trovách štátu a šiestym výrokom bolo vyslovené, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

4. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 124 ods. 1 C.s.p. každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.
6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.
7. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.
8. Podľa § 325 ods. 2 C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby d) niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.
9. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.
10. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p. pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.
11. Podľa § 329 ods. 3 C.s.p. ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.
12. Podľa § 360 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.
13. Podľa § 367 ods. 1 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.
14. Podľa § 367 ods. 3 C.m.p. o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.
15. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len ZoR) ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.
16. Podľa § 36 ods. 1 ZoR rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.
17. Podľa § 24 ods. 5 ZoR súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.
18. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

19. Podanie navrhovateľky označené ako návrh na rýchle konanie o zverenie dieťaťa do starostlivosti súd z hľadiska obsahu v zmysle § 124 ods. 1 C.s.p. posúdil ako návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o zverení dieťaťa do starostlivosti matky.

20. Účelom neodkladných opatrení je rýchla, úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, prípadne ešte nevykonateľného alebo možného rozhodnutia. Vydanie neodkladného opatrenia však predpokladá aspoň osvedčenie práva, resp. osvedčenie ohrozenia tohto práva a tiež, aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Povinnosťou súdu je pri vydávaní neodkladného opatrenia skúmať všetky aspekty jeho nariadenia a teda dôkladne skúmať a zvažovať, najmä či je nárok účastníka na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčený a či je naliehavá potreba okamžitého zásahu zo strany súdu, t.j. či je naliehavá potreba nariadiť takéto opatrenie.

21. Z dočasného charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť ani dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním neodkladného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi predbežným opatrením a konečným rozhodnutím. Neodkladné opatrenie by nemohlo plniť funkciu okamžitej úpravy právnych pomerov účastníkov.

22. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu preto nie sú rozhodnutiami konečnými a ich účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie už existujúceho súdneho rozhodnutia.

23. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o nariadení neodkladného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, aby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodit' nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprímeraným úsilím a nákladmi, resp. len s veľkými ťažkosťami. Je nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery. Z citovaných zákonných ustanovení možno jednoznačne vyvodit', že právna úprava ohľadom rozhodovania o návrhoch na neodkladné opatrenie popri nevyhnutnosti rýchlo a pružne vyriešiť vzniknutý stav, vyžaduje aj hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, resp. podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia.

24. V danej veci súd nezistil potrebu neodkladného zásahu súdu do pomerov účastníkov konania, t.j. potrebu neodkladného zverenia maloletej A. do dočasnej osobnej starostlivosti jej matky. Navrhovateľka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neuviedla žiadne dôvody, na základe ktorých sa domáha práve nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by malo byť zmenené rozhodnutie o zverení mal. dieťaťa a ktorým by mala byť mal. dcéra zverená do jej osobnej starostlivosti. Uviedla len, že na základe ústnej dohody sa o mal. A. dočasne stará jej otec, kým si ona nezabezpečí vhodné podmienky bývanie pre dcéru. K tomu súd uvádza, že mal. A. je v osobnej starostlivosti otca na základe súdneho rozhodnutia – rodičovskej dohody, ktorú súd schválil, nie na základe ústnej dohody rodičov ako uvádza navrhovateľka. Navrhovateľka žiadnym spôsobom nepreukázala a neosvedčila, že skutočne došlo na jej strane k zmene pomerov teda, že má vytvorené vhodné podmienky pre svoju mal. dcéru, ako tvrdí v návrhu.

25. Za daného stavu súd nevidí potrebu rozhodnúť vo veci neodkladným opatrením, keď nie je osvedčená bezprostredná ujma hroziaca maloletej A. a potreba okamžitého zásahu súdu. Ako to vyplýva zo samotného návrhu maloleté dieťa je vo faktickej osobnej starostlivosti otca na základe súdneho rozhodnutia. Z návrhu matky nevyplýva aby otec starostlivosť o dieťa nezvládal alebo zanedbával a teda aby o dieťa nebolo náležite postarané. Súd má za to, že nie je osvedčené, aby sa dieťa ocitlo v situácii ohrozujúcej jeho život, zdravie či zdravý vývoj, ktorá by vyžadovala okamžitý zásah súdu.

26. S poukazom na vyššie uvedené nie je osvedčená danosť práva a potreba bezprostrednej zmeny úpravy pomerov mal. A.. Navrhovateľka neosvedčila naliehavosť bezodkladnej zmeny úpravy pomerov mal. dieťaťa , ani bezprostrednú ujmu hroziacu mal. A., odôvodňujúcu okamžitý zásah súdu prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia. Súd na základe uvedeného konštatuje, že nie je možné vyhovieť návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa maloleté dieťa zverí do jej osobnej starostlivosti, preto súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti zamietol.

27. Navrhovateľka môže podať návrh vo veci samej (nie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia) t.j. návrh na zmenu úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, v ktorom v rámci dokazovania súd bude zisťovať či došlo k takej zmene pomerov rodičov či mal. dieťaťa, ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodného rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A..

28. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§127 C.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnite považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).